

AUTOREFERAT

1. Imię i nazwisko:

KATARZYNA SAWICKA-MIERZYŃSKA

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

2001 magister filologii polskiej, Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu w Białymstoku, tytuł pracy: *Autoportret Tadeusza Różewicza z matką, śmiercią i poezją w tle*

2007 doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, tytuł rozprawy: *Norwid Tadeusza Różewicza*

2008 dyplom ukończenia Podyplomowych Studiów Bibliotekarskich w zakresie bibliotekoznawstwa, ze specjalnością: obsługa informacyjna, Uniwersytet w Białymstoku, praca dyplomowa: *Pismo literacko-artystyczne „Kartki” w latach 1986-2006*

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/artystycznych.

2007-2009 asystent na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu w Białymstoku, Zakład Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa

Od 1 października 2009 adiunkt na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu w Białymstoku, od 2013 roku w Zakładzie Literatury Oświecenia i Romantyzmu

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2016 r. poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311.):

a) tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego

Poruszyć miejsce. Obraz Białegostoku w twórczości Sokrata Janowicza i Ignacego Karpowicza

b) (autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa, recenzenci

wydawniczy)

Katarzyna Sawicka-Mierzyńska, *Poruszyć miejsce. Obraz Białegostoku w twórczości Sokrata Janowicza i Ignacego Karpowicza*, 2018, Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu w Białymstoku, Prymat, recenzenci: prof. dr hab. Elżbieta Dutka, dr hab. Elżbieta Konończuk, prof. UwB

e) omówienie celu naukowego/artystycznego ww. pracy/prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania

Podstawowym celem badań, których efekt znalazł się w książce, było przedstawienie obrazu Białegostoku, jaki wyłania się z twórczości dwóch pisarzy związanych z Podlasiem: Sokrata Janowicza (1936-2013) oraz Ignacego Karpowicza (ur. 1976). O ich zestawieniu zdecydowała nie tylko zbieżność obu geobiografii (szlaków życia), ale też zdeterminowana nią złożona tożsamość: Janowicz był mieszkającym w Polsce Białorusinem, białoruskie korzenie ma też Karpowicz, definiujący swoje kulturowe pochodzenie jako prawosławną „tutejszość”. Ze względu na specyfikę Białegostoku, zasiedlonego po II wojnie światowej przez migrantów ze wsi, oraz biografie obu prozaików, którzy tej migracji w różnym czasie doświadczyli, istotnym punktem odniesienia dla opisów miasta stał się region, zwłaszcza w aspekcie jego wielokulturowości i pogranicznego charakteru. Zarówno Białystok, jak Podlasie zostały potraktowane jako miejsca auto/bio/geo/graficzne (kategoria sformułowana przez Elżbietę Rybicką) – dla ich maksymalnego przybliżenia jako materiał badawczy posłużyła nie tylko twórczość strictly literacka, ale też liczne teksty publicystyczne pisarzy czy wywiady, których udzielali. Sięgnięcie po nie poszerzyło pole argumentacji na rzecz postawionej w książce tezy o ogromnej randze doświadczenia konkretnych miejsc w pisarstwie zarówno mniej znanego ogólnopolskiemu odbiorcy Janowicza, jak też reprezentującego literacki mainstream Karpowicza. Interpretacji poddany został cały dorobek prozaika młodszego pokolenia, od debiutanckiej powieści *Niehalo* z 2006 roku po wydaną w 2017 *Miłość*, ze szczególnym uwzględnieniem książek, w których Podlasie odgrywa najistotniejszą rolę – *Cudu* (2007) oraz *Sonki* (2014). Spośród tekstów Sokrata Janowicza najwięcej uwagi poświęcono debiutanckiemu zbiorowi opowiadań *Wielkie miasto Białystok* z 1973 roku (wydany w języku białoruskim w 1969 roku pod tytułem *Zahony*), powieści *Samosiej* oraz autobiograficznej prozie *Dolina pełna losu* (1993).

Istotny punkt wyjścia prowadzonych rozważań stanowiło, przyświecające humanistycie spod znaku „zwrotu topograficznego”, założenie o ogromnym znaczeniu literatury i sztuki dla

kreowania „geografii wyobrażonej”, a więc także ich roli w wytwarzaniu obrazu oraz tożsamości (wspólnotowej autonarracji) poszczególnych miejsc. Celem książki było pokazanie Białegostoku i Podlasia, rzadko występujących na mapie ogólnopolskich badań literaturoznawczych, jako przestrzeni silnie zagospodarowanych symbolicznie, oraz wykazanie, jak bardzo kształt i zagęszczenie literackiej mapy Polski, a w jej ramach – poszczególnych regionów – zdeterminowane są postawą badacza.

Białystok, jaki wylania się z analizy tekstów Janowicza i Karpowicza, to, z jednej strony, „miasto bez właściwości”, zaledwie punkt na mapie, przystanek między „miejscami stałymi” (za Małgorzatą Czermińską) w geobiografii obu twórców, takimi, jak Krynki czy Słuczanka – ich rodzinne miejscowości – a „centrum”, którego kwintesencję stanowi Warszawa. Z drugiej strony jednak to miejsce przemian, indywidualacji, głębokich procesów tożsamościowych, będących udziałem samych pisarzy, jak też wielu bohaterów ich prozy. Skupiają się tu, niezym w soczewce, zjawiska widoczne w całym regionie: wspomniane wyżej migracje ze wsi do miasta, relacje białoruskiej i prawosławnej mniejszości z polską i katolicką większością, peryferyjność, zderzona z kompleksem centrum, heterogeniczność lokalnych wspólnot, konflikty pamięci i interesów, rywalizacja poszczególnych grup społecznych o symboliczną dominację nad przestrzenią. Odtworzenie obrazu Białegostoku od lat 50. XX wieku, sportretowanych w debiutanckim zbiorze opowiadań Janowicza, po pierwszą dekadę XXI wieku, ujętą w powieściach Karpowicza, pozwoliło też prześledzić udokumentowane literaturą przemiany społeczne i kształtowanie się mentalności mieszkańców, oscylującej pomiędzy wiejskością i miejskimi aspiracjami.

Interpretacja prozy Sokrata Janowicza, urodzonego i przez całe życie mieszkającego na Podlasiu Białorusina, otworzyła pole dla refleksji nad relacjami literatury z etnicznością w kilku aspektach: roli, jaką literatura odgrywa w kształtowaniu i ekspresji etnosu, jako jeden z kluczowych elementów wspólnotowej autonarracji, której pisarz, a zarazem dawny lider białoruskiej mniejszości¹, był współtwórcą i kodyfikatorem, oraz wpływu etnicznej focalizacji opisów na obraz miasta. Widziany z perspektywy mniejszościowej Białystok jawi się, z jednej strony, jako przestrzeń opresyjna, nieprzyjazna, skłaniająca napływową ludność do samopolonizacji, z drugiej – jako obszar warunkujący kształtowanie się nowoczesnej, białoruskiej tożsamości, przeciwstawianej wiejskim wspólnotom „tutejszych”. Opisy relacji

¹ Sokrat Janowicz był dziennikarzem białoruskiego tygodnika „Niwa”, ukazującego się w Białymstoku od 1956 roku, współzałożycielem Białoruskiego Stowarzyszenia Literackiego „Białowieża”, partii politycznej Białoruskie Zjednoczenie Demokratyczne (z jej ramienia kandydował w wyborach do senatu) oraz białoruskiego miesięcznika „Czasopis”, publikującego teksty w języku polskim i białoruskim. Razem z malarzem Leonem Tarasewiczem i dziennikarzem Jerzym Chmielewskim powołał w Krynkach fundację Villa Sokrates, która organizuje Triadogi (spotkania trzech kultur) oraz wydaje rocznik kulturalno-literacki „Annus Albaruthenicus”.

między wsią czy Krynkami a stolicą regionu zostają poddane zabiegom mitologizującym, choćby przez odwołania do obrazu utraconej Arkadii czy biblijnego *Exodusu*.

W przypadku Ignacego Karpowicza udało się wykazać, jak znaczący dla jego twórczości jest jej regionalny kontekst, zapoznany w centralnej recepcji. Został on wyeksponowany między innymi dzięki interpretacji motywu ikony, traktowanej jako osobny system semiotyczny, naruszający ponowoczesną, sieciową strukturę językową jego tekstów. Okazało się też, że specyficzny styl prozy Karpowicza (ironia, gry słowne, ostentacyjna intertekstualność) oraz przeświadczenie o nieadekwatności języka wobec rzeczywistości mają swoje źródło nie tylko w przyswojonym i zinterioryzowanym przez pisarza postmodernistycznym paradygmacie, ale w kluczowym, wręcz założycielskim dla jego świadomości doświadczeniu dwujęzyczności. Językiem dzieciństwa Karpowicza, aż do okresu szkolnego, była bowiem odmiana białoruskiej gwary – język *pa prostu*. Białystok, podobnie jak w prozie Janowicza, występuje w roli miejsca kształtującego tożsamość pisarza, w którym zostaje on poddany „miękkiej polonizacji”. Miasto pełni też, zwłaszcza w *Gestach*, funkcję przestrzeni mnemotechnicznej, pozwalającej odtworzyć proces indywidualizacji bohatera – alter ego Karpowicza.

Osobną uwagę poświęcono kwestii naukowej recepcji literatury. Przykład prozy Ignacego Karpowicza stanowił doskonałą ilustrację mechanizmów kształtujących konstrukt określany mianem „literatury polskiej”. Funkcjonowanie powieści autora *Cudu* w centralnym obiegu oznacza, że punktem odniesienia dla ich interpretacji stają się przede wszystkim zagadnienia uniwersalne, np. tożsamość seksualna, albo rozpoznawalne w ramach polskiej wspólnoty wyobrażonej, np. temat transformacji ustrojowej. Analiza literatury przedmiotu dotyczącej prozy Karpowicza pozwoliła na sformułowanie wniosku, że w centralnej recepcji nikną lokalne determinanty przesądzające (między innymi, oczywiście) o jej oryginalności. Wydobywają je natomiast badacze „usytuowani” (za Ewą Domańską) regionalnie. Celem tych rozważań nie było wartościowanie czy hierarchizowanie różnych perspektyw badawczych, tylko sugestia, że najefektywniejszym trybem naukowej lektury jest podwójna, regionalno-centralna optyka. Problemem pozostaje, jak wynikało z analizy stanu badań, asymetria w przepływie wiedzy między regionami a centrum, co ustala ich wzajemne relacje jako centro-peryferyjne.

Na poziomie metodologii całej rozprawy przyświecały założenia nowej humanistyki, co pozwoliło na sięgnięcie po różne narzędzia z zakresu literaturoznawstwa i dziedzin pokrewnych, takich, jak socjologia czy antropologia, zawsze jednak w horyzoncie nowego regionalizmu. Niewątpliwie nowy regionalizm, jako nurt badawczy, ma już w Polsce

ugruntowaną pozycję, poświęcona Białemustokowi książka pokazała jednak, że w przypadku zjawisk literackich silnie zdeterminowanych lokalnym kontekstem wypracowane w jego ramach strategie pozwalają na osiągnięcie rezultatów wręcz niemożliwych do uzyskania przy zastosowaniu innych perspektyw. Wyeksponowanie nowego regionalizmu kosztem np. *urban studies* pozwoliło na potraktowanie literackich topografii miasta jako punktu wyjścia dla rozważań dotyczących szerokiego spektrum zagadnień, od kwestii tożsamościowych po relacje polsko-białoruskie, zawsze jednak w powiązaniu z konkretnymi przestrzeniami i z wykorzystaniem narzędzi geopoetyki.

Formułą spajającą książkę była też koncepcja humanistyki zaangażowanej, w związku z tym wyeksponowana została pozycja badaczki, której poświęcono osobne rozważania. Konieczność problematyzacji i ujawnienia roli autorki oraz spersonalizowania przyjętego w książce punktu widzenia podyktowana była faktem, że Białystok i Podlasie to również jej własne miejsca auto/bio/geo/graficzne, które współkreuje jako badaczka-regionalistka oraz animatorka lokalnego życia literackiego. Osobista sygnatura wydała się w tym kontekście niezbędna dla uwiarygodnienia prowadzonych rozważań i stała się elementem dopełniającym naukowy dyskurs.

W toku szczegółowych interpretacji okazało się, że każde z narzędzi badawczych i strategii, po zetknięciu z materiałem literackim osadzonym w konkretnych, czasoprzestrzennych realiach polsko-białoruskiego pogranicza, wymagało modyfikacji, zastrzeżeń czy uzupełnień, które uwzględniałyby podlaską specyfikę. Potwierdza to, że tematyka regionalna sama w sobie domaga się osobnego dyskursu, oraz że w jej ramach swój odrębny charakter, przekładający się także na zagadnienia metodologiczne, mają poszczególne regiony. Dość oczywista konstatacja, że innych strategii badawczych wymaga literatura powstająca na Śląsku, innych – na Warmii i Mazurach, przekłada się na wniosek o wpisanej w dyskurs noworegionalistyczny aporii, która uniemożliwia wykrystalizowanie się jego założeń, a jednocześnie nieustająco go stymuluje, wymuszając obejmowanie całego spektrum niejednorodnych, indywidualnych zjawisk i przypadków.

Osobną refleksją objęte zostały relacje między literaturą regionalną, narodową i światową. W ramach tych rozważań sformułowana została teza, że literatura regionalna, ze względu na swój transgresywny charakter, np. w obszarze języka czy etnosu, wykazuje się potencjalnie większym „biegunem międzynarodowym” (określenie Pascale Casanovy), niż literatury narodowe, kanoniczne, przypisane homogenicznym „wspólnotom wyobrażonym”. Zaproponowana została również klasyfikacja literatury wykazującej związek z konkretnymi regionami na piśmiennictwo regionu, czyli powstające na danym terytorium, regionalne,

którego oddziaływanie zasadniczo nie wykracza poza region, oraz regionalistyczne, pojmowane jako ekspresja pewnej wizji regionu, abstrahując od zasięgu recepcji danego dzieła. W świetle tej koncepcji pisarstwo Sokrata Janowicza i Ignacego Karpowicza, bez względu na jego ogólnopolski, a nawet – w przypadku prozaika młodszego pokolenia – światowy obieg, miałyby charakter regionalistyczny.

Skonstruowana w ten sposób książka otwiera pole do analiz komparatystycznych, np. konfrontacji obrazu Białegostoku i Podlasia z innymi regionami, stanowi kolejny przyczynek do refleksji nad kategorią „literatura polska” oraz jej związkami z etnicznością oraz badań nad obiegiem literackim w perspektywie centro-peryferyjnej.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych (artystycznych).

Chociaż zaprezentowana wyżej książka powstała jako tekst oryginalny i nie wszedł do niej w całości żaden z publikowanych wcześniej artykułów, stanowi zwięźczenie badań nad podlaskim piśmiennictwem, które prowadzę od 2010 roku. W polu moich zainteresowań tym tematem można wyróżnić kilka dopełniających się obszarów. Jeden z nich to obraz Białegostoku, jaki wyłania się z twórczości związanych z Podlasiem pisarzy i poetów, między innymi Sokrata Janowicza, Ignacego Karpowicza, Michała Androsiuka, Miry Lukszy, Jana Kamińskiego, Krzysztofa Gedroycia. Wśród licznych opublikowanych na ten temat artykułów dwa mają charakter przekrojowy i syntetyzujący. Tekst „*Dolne*” i „*górne*” *miasto – literackie przedstawienia Białegostoku*, inicjujący mój udział w ogólnopolskim projekcie „Nowy regionalizm w badaniach literackich”, zawiera interpretację topografii miasta z zastosowaniem zaproponowanego przez Tadeusza Sławka podziału na „miasto dolne”, w obrębie którego realizuje się oficjalna „polityka miejsca” czy „polityka historyczna”, materializujące się przede wszystkim w centrum, oraz „miasto górne”, heterogeniczne, polifoniczne, anarchistyczne i peryferyjne. Drugi, *Miasto nad niepozorną rzeką – Białystok i Biała*, zamieszczony w monograficznym numerze warszawskich „Prac Filologicznych” poświęconym rzekom, dotyczy przede wszystkim problematyki memoratywnej – rzeka została tu potraktowana jako jedno z mediów wspólnotowej i indywidualnej pamięci. Szczególnie interesujące okazały się w tym kontekście wspomnienia białostockich Żydów. Osobną propozycję metodologiczną zawiera też artykuł *Pograniczność jako kategoria interpretacji literackich przedstawień miasta (na przykładzie Białegostoku)*, eksponujący tytułową pograniczność jako kategorię spacyjną, tożsamościową i epistemologiczną. Podobny charakter ma tekst „*Jakbym był miastem*” – *metaforyka cielesna w literackich*

przedstawieniach Białegostoku. W niemal wszystkich swoich artykułach starałam się bowiem, poza analizą konkretnych, lokalnych zjawisk, proponować kategorie i szukać narzędzi, które mogłyby się sprawdzić w badaniach porównawczych czy posłużyć interpretacji literatury innych regionów.

Oczywistym kontekstem dla topografii Białegostoku, niejako narzuconym przez sam przedmiot badań ze względu na historię miasta, zasiedlonego po II wojnie światowej przez ludność o wiejskich korzeniach, stał się literacki obraz regionu – konfrontacja stolicy Podlasia ze wsią i temat migracji należą do leitmotivów lokalnego piśmiennictwa. Specyfikę regionalnej autonomacji definiowałam poprzez kategorię prowincji oraz w ramach związanych z nią relacji centro-peryferyjnych. Używam słowa „piśmiennictwo”, gdyż jako materiał badawczy wykorzystywałam nie tylko literaturę piękną, ale również teksty prasowe, zwłaszcza pochodzące z lokalnych czasopism kulturalno-literackich. Zmiany pola semantycznego słowa „prowincja” oraz przewartościowanie jego atrybutów w podlaskim paradygmacie (od „kompleksu prowincji” po „metafizykę prowincji”) analizowałam w artykułach: *Prowincja jako pole aktywności Stowarzyszenia Artystycznego „Kartki”*; *Przemiany zakresu pojęć „prowincja”, „centrum” w piśmiennictwie podlaskim przed i po 1989 r.*; *Prowincja - kraina cudów.*

W związku z transnarodowym, polsko-białoruskim charakterem powstającej na Podlasiu literatury w celu odtworzenia zawartego w niej obrazu Białegostoku i regionu sięgałam zarówno po teksty polskich, jak też białoruskich pisarzy, badając ich etniczne determinanty (*Białoruskość jako idée fixe twórczości Sokrata Janowicza; Etnicyzacja miejskiej przestrzeni na przykładzie utworów Sokrata Janowicza i Miry Łukszy*) czy analizując konsekwencje, jakie ma dla danego piśmiennictwa status „literatury mniejszości” (*Polskie recenzje twórczości Sokrata Janowicza jako przestrzeń spotkania kolonialnego*). Jako istotne osiągnięcie w tym zakresie chciałabym wskazać polsko-białoruską książkę *Sokrat Janowicz – pisarz transgraniczny. Studia, wspomnienia, materiały* z 2014 roku, którą zredagowałam razem z Grażyną Charytoniuk-Michiej i Danutą Zawadzką, zawierającą nie tylko zbiór studiów, ale też rozmowy i wspomnienia dotyczące pisarza. Zasięg odbioru tej publikacji znacznie przekroczył ramy striete naukowej recepcji, znalazła ona oddźwięk zarówno w polskim, jak też białoruskim środowisku. Sytuuje to ją w szeregu przedsięwzięć przyczyniających się do przełamywania polaryzacji literackiego obiegu na „mniejszościowy” i polski.

Kilkuletnia praca w Zakładzie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa, poprzedzona ukończeniem studiów podyplomowych w tej dziedzinie, przyczyniła się do

poszerzenia pola moich zainteresowań o zagadnienia związane z podlaskim czasopiśmiennictwem. Efektem prowadzonych nad nim badań były artykuły poświęcone piśmiennictwu literacko-artystycznemu, przede wszystkim „Kartkom”, miesięcznikowi ukazującemu się w Białymstoku przez ponad 20 lat. Najważniejszym przedsięwzięciem w tym zakresie była współredakcja zainicjowanych przez profesor Jadwigę Sadowską publikacji: *Prasa regionalna i lokalna na terenie województwa podlaskiego w latach 1989-2010. Szkice i materiały* (2013) oraz *Prasa na terenie województwa podlaskiego w latach 1944-2012. Szkice i materiały* (2014). W pierwszej z nich zamieściłam tekst poświęcony białostockim czasopismom kulturalno-literackim.

Prowadzone przeze mnie badania dotyczyły piśmiennictwa dwudziesto- i dwudziestopierwszowiecznego, jednak dzięki kompetencjom zdobytym podczas studiów doktoranckich oraz pisania rozprawy doktorskiej na temat recepcji dzieła Norwida w twórczości Tadeusza Różewicza, mogłam poszerzyć je o kontekst dziewiętnastowieczny, tak, jak w artykule *Ponowoczesne (re)wizje romantyzmu w twórczości Ignacego Karłowicza („Niechalo”, „Cud”, „Balladyny i romanse”, „ości”)*. W efekcie połączenia dyskursu historycznoliterackiego z narzędziami, jakie oferuje geopoetyka, powstał tekst *Granica w doświadczeniu romantycznych podróżników* oraz cały, współredagowany przeze mnie, tom, w którym się on znalazł (*Georomantyzm. Literatura-miejsce-środowisko*). Pokłosiem pracy doktorskiej były natomiast artykuły poświęcone Tadeuszowi Różewiczowi i Cyprianowi Norwidowi, od początku bowiem romantyzm interesował mnie przede wszystkim jako punkt odniesienia dla literatury i kultury współczesnej. Spośród tekstów, których przedmiot zamyka się w horyzoncie XIX wieku, chciałabym wskazać artykuł poświęcony I części *Dziadów: Fragment poza „Wielką Całością” – o nihilizmie I części „Dziadów” Adama Mickiewicza*, zawierający kolejną – po klasycznej już interpretacji Marty Piwińskiej czy syntezie dokonanej przez Jerzego Winiarskiego – propozycję wykładni *Widowiska*. Za istotny element mojej aktywności naukowej uważam też książki pokonferencyjne, będące efektem współpracy z Kółem Naukowym Polonistów, nad którym sprawowałam opiekę: *Alfabet Białegostoku* (2011) oraz *Literatura i doświadczenie. Szkice i materiały* (2015).

Bardzo owocny i inspirujący był dla mnie udział w międzyuczelnianym projekcie badawczym „Nowy regionalizm w badaniach literackich: tradycja i nowe orientacje” (2014-2017), kierowanym przez prof. dr hab. Małgorzatę Mikołajczak. Wygłaszając referaty na wszystkich 7 zorganizowanych jak dotąd w różnych ośrodkach uniwersyteckich (Zielona Góra, Słupsk, Szczecin, Wrocław, Olsztyn, Białystok) konferencjach oraz aktywnie uczestnicząc w towarzyszących im obradach mogłam nie tylko przyczynić się do wymiany

efektów badań pomiędzy poszczególnymi środowiskami regionalistycznymi, ale też mieć swój udział we współtworzeniu noworegionalistycznego dyskursu naukowego. Powstałe w efekcie artykuły znalazły się w kolejnych tomach serii „Nowy regionalizm w badaniach literackich”, wydawanej przez Universtias, jednego z nich: *Region a tożsamości transgraniczne. Literatura. Miejsca. Translokacje*, byłam współredaktorką.

Wiele prowadzonych przeze mnie prac jest w toku. Do najważniejszych należy udział w tworzeniu cyklu wydawniczego „Biała Seria. Podlaski Regionalizm Literacki”, sygnowanego przez Zakład Literatury Oświecenia i Romantyzmu oraz Zespół Badań Regionalnych Uniwersytetu w Białymstoku. Właśnie w tej serii ukazała się książka *Poruszyć miejsce. Literacki obraz Białegostoku w twórczości Sokrata Janowicza i Ignacego Karpowicza*. Jej pilotażowym tomem była publikacja poświęcona Sokratowi Janowiczowi (*Sokrat Janowicz – pisarz transgraniczny*). Analogiczną formułę, w której artykułom naukowym towarzyszą wywiady i wspomnienia, ma przewidziana na 2018 rok monografia dotycząca miesięcznika „Kontrasty”, której jestem współredaktorką. Jako pierwszy tom serii ukaże się książka *Podlasie – od „terra incognita” do „white power”. Szkice z nowego regionalizmu literackiego*, zawierająca wybór tekstów (wśród nich znajdują się moje artykuły) na temat podlaskiego piśmiennictwa.

Naturalnym dopełnieniem mojej działalności naukowej stała się aktywność w zakresie animowania i stymulowania lokalnego życia kulturalnego i literackiego, bardziej szczegółowo zrelacjonowana w „Wykazie dorobku”. W jej ramach prowadzę i organizuję spotkania (w sumie ponad 20 rozmów z pisarzami, poetami, ludźmi kultury), debaty (między innymi cykl rozmów „Zrozumieć Białystok”), zabieram głos w lokalnych mediach. Uczestniczę w panelach dyskusyjnych organizowanych przez różne instytucje kultury: Białostocki Teatr Lalek (między innymi dyskusja po spektaklu „Śmierć Wrogom Ojczyzny”), Teatr Dramatyczny (dyskusja po spektaklu „Biała siła, czarna pamięć”), Galerię „Arsenal” (dyskusja podsumowująca wystawę „Nasze ciało narodowe”, wystawę „Uwaga, granica! Mapa, przestrzeń, terytorium” i inne), Książnicę Podlaską, Fundację Sąsiedzi, Fundację Villa Sokrates w Krynkach. Od 2012 roku jestem również członkinią Kapituły Nagrody Literackiej Prezydenta Miasta Białegostoku im. Wiesława Kazaneckiego, trzykrotnie pełniłam funkcję jej przewodniczącej. Jako wiceprezesa (od 2017 roku) Fundacji Uniwersytetu w Białymstoku miałam możliwość realizacji projektów teatralnych, odnoszących się do trudnej historii i złożonej tożsamości mieszkańców Podlasia, ostatnio – spektaklu partycypacyjnego *Bieżenki*. Nie oznacza to braku zaangażowania w obowiązki wobec uczelni i toczące się na niej życie naukowe. Jestem członkinią grupy inicjatywnej, a od 2017 roku przewodniczącą Zespołu

Badań Regionalnych, członkinią i sekretarzem Białostockiego Oddziału Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza, wchodzę w skład zespołu redakcyjnego „Białostockich Studiów Literaturoznawczych”, od 2012 roku zasiadam w Radzie Naukowej Instytutu Filologii Polskiej. Ostatni obszar mojej aktywności to dydaktyka w zakresie literatury i piśmiennictwa regionu. Poza przygotowywaniem autorskich programów zajęć i ich prowadzeniem miałam swój udział w tworzeniu specjalności regionalnych na białostockiej polonistyce, zwłaszcza specjalności na studiach magisterskich „Literatura na pograniczach”.

Kademye Samidze-Mienyriste